

کلیه حقوق مادی مرتبط بر نتایج مطالعات، ابتکارات و
نوآوریهای ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است.

دانشکده علوم اجتماعی
گروه علوم اقتصادی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی
گرایش علوم اقتصادی

عنوان

بررسی تأثیر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی بر بانکداری دولتی کشور

استاد راهنما:

دکتر مجتبی الماسی

نگارش:

لقمان امینی

تیر ۱۳۸۹

تشکر و قدردانی

منت خدای عز و جل که این توفیق را به بنده عطا فرمود تا این مرحله از تحصیلات خویش را نیز با موفقیت به پایان برسانم. از تمامی اساتید عزیز و گرامی که بنده را در این مسیر مورد لطف خود قرار داده و در تمامی مراحل تحصیل مشوق بنده بوده اند، کمال تشکر و قدردانی را دارم. بر خود واجب می دانم از جناب آقای دکتر مجتبی الماسی، استاد راهنما و آقای دکتر کیومرث سهیلی، استاد مشاور که بنده را در تکمیل این پایان نامه یاری رساندند، نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم. امید است تمامی این بزرگواران در پناه الطاف بی دریغ خداوند موفق و سربلند باشند.

لقمان امینی

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم

که بیچگاه در سختی‌ها تنه‌ایم نگذاشته و همواره پشتیبانم بوده و اجمال بنده در انجام وظایفم را با تلاش مضاعف خود

برای موفقیت‌م پاسخ داده‌اند.

و

همه خواهران و برادرانم

چکیده

مطالعات نظری حاکی از اثرات مثبت الحاق کشورها به سازمان تجارت جهانی بر عملکرد بانک‌های آن‌ها می‌باشند. هدف از تحقیق حاضر بررسی اثرات پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی بر بانک‌های دولتی کشور می‌باشد. به همین منظوریس از مطالعه کامل چارچوب سازمان تجارت جهانی، شرایط الحاق، اصول، اهداف و الزامات آن برای کشورهای عضو به بررسی سیستم بانکداری کشور، نقاط ضعف و مزیت‌های آن پرداخته شده است. و پس از بررسی نظری تأثیرات الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی بر بانکداری دولتی کشور، آثار این الحاق از نظر آماری تجزیه و تحلیل شده است. ابتدا فرضیاتی مرتبط با موضوع تهیه گردید که شامل موارد زیر می‌باشند:

فرضیه اصلی:

ورود ایران به WTO بر نظام بانکداری کشور اثر مثبت دارد.

فرضیات فرعی :

۱. ورود ایران به WTO موجب ارتقای کیفیت ارائه خدمات بانکی به مشتریان می‌شود.
۲. ورود ایران به WTO موجب بهبود ساز و کار تجهیز و تخصیص منابع بانکی می‌شود.
۳. ورود ایران به WTO موجب گسترش سهم بازار بخش خصوصی در بازار خدمات بانکی می‌شود.
۴. ورود ایران به WTO دارای آثار جانبی معنا داری به ویژه از نظر توسعه بازار سایر خدمات مالی است.
۵. ورود ایران به WTO موجب گسترش و رونق بازاریابی خدمات بانکی می‌شود.

در ادامه پرسشنامه‌ای تهیه شد که شامل ۲۲ سوال می‌باشد و فرضیات تحقیق در قالب سوالات این پرسشنامه مورد آزمون قرار گرفتند. بدین صورت که این پرسشنامه‌ها در اختیار خبرگان بانکی که با سازمان تجارت جهانی آشنایی داشتند، قرار گرفت و نظرات 50 نفر از خبرگان دریافت و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در تحلیل پرسشنامه نظرسنجی از طیف لیکرت استفاده شد. در تحلیل آماری پرسشنامه با استفاده از نتایج به دست آمده از نظر سنجی ابتدا نرمال بودن هر کدام از فرضیات با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف مورد بررسی قرار گرفت و سپس از آزمون T جهت تایید یا عدم تایید فرضیات استفاده گردید. نتایج آزمون‌های T در سطح اطمینان ۹۵ درصد و خی دو در سطح اطمینان ۹۹ درصد، حاکی از آن می‌باشد که همه فرضیه‌ها مورد تایید قرار می‌گیرند. بدین معنی که یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهند، الحاق به سازمان تجارت جهانی در کل به نفع بانکداری کشور می‌باشد و باعث بهبود ساز و کار تخصیص و تجهیز منابع، پیشرفت بانکداری خصوصی در کنار بانکداری دولتی، پیشرفت بخش‌های مرتبط با بانکداری و کمک به رشد اقتصادی کشور می‌گردد.

کلید واژه: سازمان تجارت جهانی، بانکداری، GATT، GATS، WTO

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۲	۱-۱-مقدمه
۳	۱-۲-بیان مسئله.....
۵	۱-۳-اهداف پایان نامه
۶	۱-۴-اهمیت، ارزش و کاربرد نتایج پایان نامه.....
۷	۱-۵-فرضیات تحقیق.....
۸	۱-۶-روش تحقیق
۹	۱-۷-استفاده کنندگان از تحقیق.....
۹	۱-۸-قلمرو تحقیق
۹	۱-۸-۱-قلمرو زمانی
۹	۱-۸-۲-قلمرو مکانی
۹	۱-۸-۳-قلمرو موضوعی
۹	۱-۹-محدودیت های تحقیق.....
۱۰	۱-۱۰-تعریف واژگان
۱۱	فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق
۱۲	۲-۱-مقدمه
۱۳	۲-۲-پیشینه تحقیق.....
۱۳	۲-۲-۱-تحقیقات داخلی
۱۴	۲-۲-۲-تحقیقات خارجی
۱۶	۲-۳-۱-سازمان تجارت جهانی.....
۱۶	۲-۳-۲-۱-سازمان تجارت جهانی چیست؟.....
۱۷	۲-۳-۲-۲-اصول سازمان تجارت جهانی.....
۱۷	۲-۳-۲-۱-تجارت بدون تبعیض.....
۱۸	۲-۳-۲-۲-تجارت آزاد.....
۱۸	۲-۳-۲-۳-۲-قابل پیش بینی بودن : به واسطه لازم الاجرا بودن و شفافیت قوانین.....
۱۹	۲-۳-۲-۴-ترویج رقابت آزاد.....
۱۹	۲-۳-۲-۵-تشویق توسعه و اصلاحات اقتصادی
۱۹	۲-۳-۳-۲-مهمترین فعالیتهای WTO.....
۲۰	۲-۳-۴-سالهای گات
۲۲	۲-۳-۵-دور اروگوئه.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۲	۲-۳-۵-۱- دور اروگوئه پایانی بر همه دورها.....
۲۳	۲-۳-۵-۲- چه اتفاقی برای گات افتاد؟.....
۲۵	۲-۳-۶- حل و فصل مناقشات.....
۲۸	۲-۳-۷- تجارت الکترونیک.....
۲۹	۲-۳-۸- شرح بیانیه دوحه.....
۳۳	۲-۳-۸-۱- کشاورزی.....
۳۴	۲-۳-۸-۲- خدمات.....
۳۴	۲-۳-۸-۳- جنبه های تجاری حقوق مالکیت معنوی (TRIPS).....
۳۴	۲-۳-۸-۴- ارتباط بین تجارت و سرمایه گذاری.....
۳۵	۲-۳-۸-۵- اثر متقابل میان تجارت و سیاست رقابتی.....
۳۵	۲-۳-۸-۶- تسهیل تجارت.....
۳۵	۲-۳-۸-۷- تجارت الکترونیک.....
۳۵	۲-۳-۹- کشورهای در حال توسعه.....
۳۷	۲-۳-۹-۱- موافقتنامه ها.....
۳۷	۲-۳-۹-۲- مشاوره قضایی.....
۳۷	۲-۳-۹-۳- پایینترین کشورهای در حال توسعه.....
۳۸	۲-۳-۹-۴- کمیته تجارت و توسعه.....
۳۹	۲-۳-۹-۵- همکاری های فنی WTO.....
۳۹	۲-۳-۹-۶- مشارکت در سیستم، فرصت ها و نگرانی ها.....
۴۰	۲-۳-۱۰-۱- تشکیلات و سازمان.....
۴۰	۲-۳-۱۰-۱- WTO متعلق به چه کسی است؟.....
۴۲	۲-۳-۱۰-۲- عضویت، پیمانهای بین دول و بوروکراسی.....
۴۴	۲-۳-۱۰-۳- دبیر خانه WTO.....
۴۹	۲-۴-۱- بانکداری.....
۴۹	۲-۴-۱-۱- بانکداری در ایران.....
۴۹	۲-۴-۱-۱-۱- بانکداری ایران قبل از انقلاب اسلامی.....
۵۳	۲-۴-۱-۲- بانکداری ایران بعد از انقلاب اسلامی.....
۵۳	۲-۴-۲- ملی شدن بانک ها.....
۵۴	۲-۴-۳- نحوه اداره بانک ها و ادغام شدن بانک ها.....
۵۴	۲-۴-۴- ارکان بانک ها.....
۵۵	۲-۴-۵- مقررات جدید بانکداری.....
۵۹	۲-۴-۶- بانکداری اسلامی.....
۵۹	۲-۴-۶-۱- بانکداری اسلامی در جهان.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۰	۲-۴-۶-۲- اصول بانکداری اسلامی
۶۱	۲-۴-۶-۳- عقود مختلف در بانکداری اسلامی
۶۴	۲-۴-۶-۴- صندوق سرمایه‌گذاری اسلامی
۶۴	۲-۴-۶-۵- بانکداری اسلامی و مشکلات آن در ایران
۶۶	۲-۵-۵- جهانی شدن بانکداری و الزامات آن برای بانکداری ایران
۶۶	۲-۵-۱- مقدمه
۶۶	۲-۵-۲- ادغام‌ها و تملک‌های بانکی
۶۷	۲-۵-۳- آزادسازی تجارت خدمات بانکی
۶۸	۲-۵-۴- استاندارد های جهانی بانکداری
۷۱	۲-۵-۵- بانک داری الکترونیک
۷۲	۲-۵-۶- ضرورتها برای بانک داری ایران
۷۵	فصل سوم: روش تحقیق
۷۶	۳-۱- مقدمه
۷۷	۳-۲- روش تحقیق
۸۱	۳-۳- جامعه آماری
۸۱	۳-۴- نمونه آماری
۸۲	۳-۵- ابزارهای گردآوری اطلاعات
۸۳	۳-۶- روایی یا اعتبار
۸۳	۳-۷- پایایی
۸۴	۳-۸- فرضیات تحقیق
۸۵	۳-۹- ساختار پرسشنامه
۸۶	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها
۸۷	۴-۱- مقدمه
۸۸	۴-۲- آمار توصیفی
۸۹	۴-۳- جنسیت پاسخگویان
۸۹	۴-۴- تحصیلات پاسخگویان
۹۰	۴-۵- توصیف پاسخ سوالات
۱۱۲	۴-۶- آمار استنباطی
۱۱۴	۴-۷- فرضیه‌های پژوهش
۱۱۴	۴-۸- فرضیه ۱
۱۱۷	۴-۹- فرضیه ۲
۱۲۰	۴-۱۰- فرضیه ۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲۳.....	۴-۱۱- فرضیه ۴.....
۱۲۶.....	۴-۱۲- فرضیه ۵.....
۱۲۹.....	۴-۱۳- فرضیه اصلی.....
۱۳۲.....	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات.....
۱۳۳.....	۵-۱- مقدمه.....
۱۳۴.....	۵-۲- نتیجه گیری.....
۱۳۷.....	۵-۳- پیشنهادات.....
۱۴۰.....	پیوست ها و ضمائم.....
۱۶۱.....	منابع و ماخذ.....
۱۶۲.....	منابع فارسی.....
۱۶۴.....	منابع انگلیسی.....
۱۶۵.....	پایگاه های اینترنتی.....
۱۶۶.....	چکیده انگلیسی.....

فهرست جداول و نمودارها

صفحه	عنوان
۵۸.....	جدول وضعیت شبکه بانکی در زمان ادغام بانک ها.....
۷۷.....	نمودار مدل هفت مرحله ای کیوی و کامپنهود.....
۷۹.....	نمودار اثر بخشی عوامل بر بازار خدمات بانکداری در صورت الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی.....
۸۹.....	جدول ۴-۱ فراوانی و درصد جنسیت پاسخگویان.....
۸۹.....	جدول ۴-۲ فراوانی، درصد و درصد تجمعی تحصيلات پاسخ دهنده گان.....
۹۰.....	جدول ۳-۴ توصیف سئوال شماره (۱).....
۹۰.....	نمودار ۳-۴ مربوط به سئوال شماره (۱).....
۹۱.....	جدول ۴-۴ توصیف سئوال شماره (۲).....
۹۱.....	نمودار ۴-۴ مربوط به سئوال شماره (۲).....
۹۲.....	جدول ۴-۵ توصیف سئوال شماره (۳).....
۹۲.....	نمودار ۴-۵ مربوط به سئوال شماره (۳).....
۹۳.....	جدول ۴-۶ توصیف سئوال شماره (۴).....
۹۳.....	نمودار ۴-۶ مربوط به سئوال شماره (۴).....
۹۴.....	جدول ۴-۷ توصیف سئوال شماره (۵).....
۹۴.....	نمودار ۴-۷ مربوط به سئوال شماره (۵).....
۹۵.....	جدول ۴-۸ توصیف سئوال شماره (۶).....
۹۵.....	نمودار ۴-۸ مربوط به سئوال شماره (۶).....
۹۶.....	جدول ۴-۹ توصیف سئوال شماره (۷).....
۹۶.....	نمودار ۴-۹ مربوط به سئوال شماره (۷).....
۹۷.....	جدول ۴-۱۰ توصیف سئوال شماره (۸).....
۹۷.....	نمودار ۴-۱۰ مربوط به سئوال شماره (۸).....
۹۸.....	جدول ۴-۱۱ توصیف سئوال شماره (۹).....
۹۸.....	نمودار ۴-۱۱ مربوط به سئوال شماره (۹).....
۹۹.....	جدول ۴-۱۲ توصیف سئوال شماره (۱۰).....
۹۹.....	نمودار ۴-۱۲ مربوط به سئوال شماره (۱۰).....
۱۰۰.....	جدول ۴-۱۳ توصیف سئوال شماره (۱۱).....
۱۰۰.....	نمودار ۴-۱۳ مربوط به سئوال شماره (۱۱).....
۱۰۱.....	جدول ۴-۱۴ توصیف سئوال شماره (۱۲).....
۱۰۱.....	نمودار ۴-۱۴ مربوط به سئوال شماره (۱۲).....
۱۰۲.....	جدول ۴-۱۵ توصیف سئوال شماره (۱۳).....
۱۰۲.....	نمودار ۴-۱۵ مربوط به سئوال شماره (۱۳).....
۱۰۳.....	جدول ۴-۱۶ توصیف سئوال شماره (۱۴).....
۱۰۳.....	نمودار ۴-۱۶ مربوط به سئوال شماره (۱۴).....

فهرست جداول و نمودارها

صفحه	عنوان
۱۰۴.....	جدول ۱۷ - ۴ توصیف سئوال شماره (۱۵).....
۱۰۴.....	نمودار ۱۷ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۱۵).....
۱۰۵.....	جدول ۱۸ - ۴ توصیف سئوال شماره (۱۶).....
۱۰۵.....	نمودار ۱۸ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۱۶).....
۱۰۶.....	جدول ۱۹ - ۴ توصیف سئوال شماره (۱۷).....
۱۰۶.....	نمودار ۱۹ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۱۷).....
۱۰۷.....	جدول ۲۰ - ۴ توصیف سئوال شماره (۱۸).....
۱۰۷.....	نمودار ۲۰ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۱۸).....
۱۰۸.....	جدول ۲۱ - ۴ توصیف سئوال شماره (۱۹).....
۱۰۸.....	نمودار ۲۱ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۱۹).....
۱۰۹.....	جدول ۲۲ - ۴ توصیف سئوال شماره (۲۰).....
۱۰۹.....	نمودار ۲۲ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۲۰).....
۱۱۰.....	جدول ۲۳ - ۴ توصیف سئوال شماره (۲۱).....
۱۱۰.....	نمودار ۲۳ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۲۱).....
۱۱۱.....	جدول ۲۴ - ۴ توصیف سئوال شماره (۲۲).....
۱۱۱.....	نمودار ۲۴ - ۴ مربوط به سئوال شماره (۲۲).....
۱۱۴.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه فرعی اول.....
۱۱۵.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه فرعی اول.....
۱۱۶.....	جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه فرعی اول.....
۱۱۷.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه فرعی دوم.....
۱۱۸.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه فرعی دوم.....
۱۱۹.....	جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه فرعی دوم.....
۱۲۰.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه فرعی سوم.....
۱۲۱.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه فرعی سوم.....
۱۲۲.....	جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه فرعی سوم.....
۱۲۳.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه فرعی چهارم.....
۱۲۴.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه فرعی چهارم.....
۱۲۵.....	جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه فرعی چهارم.....
۱۲۶.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه فرعی پنجم.....
۱۲۷.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه فرعی پنجم.....
۱۲۸.....	جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه فرعی پنجم.....
۱۲۹.....	جدول آزمون کلموگروف - اسمیرنف مربوط به فرضیه اصلی.....
۱۳۰.....	جدول آزمون T مربوط به فرضیه اصلی.....

فهرست جداول و نمودارها

صفحه

عنوان

جدول آزمون خی دو مربوط به فرضیه اصلی ۱۳۱

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

با توجه به وضعیت نظام بانکی کشور در سال های اخیر، به ویژه ورود بانک های خصوصی به عرصه رقابت با بانک های دولتی و همچنین شتاب گرفتن مراحل الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی، نظام بانک-داری دولتی جهت ادامه فعالیت خود و رقابت با بانک های خصوصی و حتی بانک های خارجی همراه با سودآوری، نیازمند توجه ویژه مسئولین می باشد.

ایران در سال ۱۳۸۴ به عنوان عضو ناظر سازمان تجارت جهانی پذیرفته شد م یک کارگروه برای بررسی این الحاق در این سازمان تشکیل گردید. این کارگروه زیر ساخت های کشور در بخش های مختلف را جهت اصلاح ساختار، مقررات و چارچوب کلی فعالیت آن ها مورد بررسی قرار داده و راهکارهای لازم را پیشنهاد می کند. یکی از بخش های کلیدی در این میان، نظام مالی کشور به ویژه بخش بانک داری می باشد. با توجه به دستوری بودن نظام بانک داری دولتی ما و عدم تطابق آن با اصول مورد نظر سازمان تجارت جهانی، به نظر می رسد این بخش یکی از بخش های است که بیشترین توجه را به خود معطوف می کند و نیازمند اصلاحات اساسی در زیربخش ها و مقررات خود می باشند.

۱-۲- بیان مسئله

در عصر حاضر به دلیل پیشرفت سریع علمی بالاخص در عرصه تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات، مرزهای ملی کمرنگ شده است. از مهم ترین ویژگیهای مقطع کنونی، وجود نهاد های بین المللی در زمینه همکاری های اقتصادی نظیر WTO است که به عنوان جایگزین GATT و برای تسهیل هر چه بیشتر مبادلات کالاها و خدمات تشکیل شده است. تجارت خدمات از دهه ۱۹۸۰ تاکنون بالاترین رشد را در تجارت جهانی به خود اختصاص داده است و در دهه ۱۹۹۰ همپای رشد تجارت کالاها سالانه به طور متوسط ۶ درصد رشد داشته است. بر این اساس آزاد سازی و اصلاح مقررات در بازارهای خدماتی به عنوان بخش مهمی از سیاست های تجارت کشورهای پیشرفته در دهه ۱۹۹۰ در دستور کار اجلاس WTO قرار گرفت و منجر به پیدایش موافقت نامه عمومی تجارت خدمات (GATS) گردید. خدمات مالی در GATS به ۳ حوزه خدمات بیمه و مرتبط با آن، خدمات بانکی و سایر خدمات مالی تقسیم می شود و خدمات بانکی تمام خدمات سنتی را در بر می گیرد. بر اساس دو ضمیمه GATS اقدامات بانک مرکزی و مقامات پولی، تامین اجتماعی و تضمین های دولتی برای منابع مالی بخش عمومی و همچنین اقداماتی که در حوزه حاکمیتی دولت می باشد مانند سیاست های ارزی و فعالیت های نهادهای عمومی که از منابع مالی دولت استفاده می کنند از حوزه موافقتنامه مذکور مستثنی شده اند. (اورسی، روح الله، ۱۳۸۶)

یک دهه پس از تاسیس گات، ایران تصمیم به مشارکت و عضویت در آن گرفت. بنابراین تلاش ایران برای پیوستن به این سازمان به سال ۱۳۳۷ (۱۹۵۸) که دولت وقت، کمیته ای مرکب از نمایندگان وزارتخانه های بازرگانی، انحصارات و گمرکات، کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه برای بررسی منافع و مضار این الحاق تشکیل داد؛ باز می گردد. به دیگر سخن بیش از ۵۰ سال است که به تناوب الحاق یا عدم الحاق ایران به این سازمان بررسی می شود. اما از ابتدای سال ۱۳۷۰ (۱۹۹۱)، یعنی پس از آن که وزارت بازرگانی الحاق به گات را در دستور کار دولت قرار داد، عضویت ایران در این سازمان مورد توجه بیشتری قرار گرفت. در سال ۱۳۷۵ (۱۹۹۶) گات به علت آن که وظایفش تنها شامل کالا و نه خدمات می شد، و از سویی تعداد کشورهای پیوسته بودند کم بودند، منحل شد و سازمان جدیدی که گستره فعالیتش خدمات و کالا را در بر می گرفت و نیز تعداد زیادی از کشورهای جهان عضویت آن را می پذیرفتند، تاسیس گردید. (شیرودی، مرتضی، ۱۳۸۴)

پس از تاسیس این سازمان ایران در اجلاس ۱۳۷۶ (۱۹۹۷) سنگاپور رسماً تقاضای عضویت در سازمان تجارت جهانی را مطرح ساخت. در آن زمان تقاضای عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی به دلیل مخالفت آمریکا و در نتیجه به علت عدم تحقق اجماع نظر همه اعضا - که مبنای تصمیمات شورای عمومی سازمان تجارت جهانی است - مسکوت ماند. در اواخر سال ۱۳۷۹ (۲۰۰۰) تقاضای ایران در دستور کار نشست ۱۸ اردیبهشت (۸ می ۲۰۰۱) شورای عمومی سازمان قرار گرفت، اما آمریکا در این نشست نیز با

تقاضای ایران مخالفت کرد. از این رو موضوع عضویت ایران از دستور کار خارج و بررسی مجدد آن به ۲۸ تیر ۱۳۸۰ (۱۹ جولای ۲۰۰۱) موکول شد. در این تاریخ WTO برای اولین بار عضویت ایران را مورد بررسی قرار داد. اما بار دیگر به دلیل مخالفت امریکا، تقاضای ایران پذیرفته نگردید. سرانجام پس از حدود ۹ سال در نشست ۵ خرداد سال ۱۳۸۴ (۲۶ می ۲۰۰۵) در شهر ژنو سوئیس، تقاضای عضویت ایران پذیرفته شد. در این نشست سازمان تجارت جهانی به اجماع با مذاکرات در مورد پیوستن ایران به این سازمان موافقت کرد و ۱۴۸ کشور عضو از جمله امریکا که مخالف عمده پیوستن ایران به این سازمان بود، به اجماع به پیشنهاد ایران برای عضویت پاسخ مثبت دادند. از آن تاریخ به بعد ایران در این سازمان عضو ناظر بوده و با تشکیل کارگروه الحاقی مربوط به این کشور، فرایند الحاق ایران به این سازمان آغاز شده است. لذا در این تحقیق تلاش می شود از سویی موافقت نامه های مهم و مرتبط با موضوع در WTO و الزامات آن ها در خصوص حوزه بانکداری مورد بررسی قرار گیرند و اثرات احتمالی آن بر نظام بانکداری دولتی ایران بررسی شود. (همان منبع)

۱-۳- اهداف پایان نامه

اهداف اصلی تحقیق "بررسی الزامات الحاق ایران به WTO در حوزه بانکداری" و "شناسایی آثار این پذیرش بر نظام بانکداری دولتی ایران" است. پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی فرصت‌ها و چالش‌های بسیاری را برای اقتصاد به همراه دارد که در این تحقیق سعی می‌شود با شناخت و بررسی کافی از اصول سازمان تجارت جهانی و قواعد آن در مورد سیستم بانکداری نوین و تاثیرات آن بر سیستم بانکداری کشور، فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی، مورد بررسی قرار گیرند.

۱-۴- اهمیت، ارزش و کاربرد نتایج پایان نامه

آغاز فعالیت بانک های خصوصی و صدور مجوز تاسیس بانک های خارجی در مناطق آزاد تجاری و کاهش ۵۰ درصدی تسهیلات تکلیفی بانک ها طبق قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی کشور و عرضه درصدی از سهام تعدادی از بانک های دولتی در بورس اوراق بهادار، از جمله نشانه های حرکتی عظیم و نوین در نظام بانکداری ایران است. علاوه بر آن، آغاز مذاکرات پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی شاید مهمترین رخداد اقتصادی کشور ایران در سال ۸۴ بود. لذا به نظر می رسد برای الزامات پیش روی نظام بانکداری در صورت پذیرش عضویت کشورمان در آن سازمان و موافقت نامه های مرتبط با آن در راستای آماده شدن برای روبرو شدن با این چالش و استفاده از فرصت هایی که به وجود خواهد آمد و البته تحمل کمترین ضرر حائز اهمیت خواهد بود. شایان ذکر است که به جز تازگی و به روز بودن موضوع، نکته دیگری که این موضوع را حائز اهمیت می کند، اهمیت بخش بانکداری در نظام اقتصادی کشورهاست، که نتایج این تحقیق می توانند در این زمینه مورد استفاده قرار گیرند.